

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vétékem: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A költségvetés.

— május 8.

A képviselőház most kezdődő munkájának legfontosabb része a költségvetés letárgyalása. Kissé későre maradt ez. Május hónap van, az évnek csaknem az első fele elmúlt már és még mindig a múlt évi költségvetéssel, még mindig indemnitással kormányozzák az országot. Ha ex-lex nincs is, azért ez az indemnitás mégis jelenti a bizonytalanságot, a fontos kérdések függőben hagyását, kinevezések halasztását, az egész államgépezet akadályozását.

Kétségtelen, hogy nem normális állapot ez és meghonosodását nem lehet tünni. A kormány most megkapta a házzsabályrevíziót, biztosította a tárgyalások szabad, obstrukciótól mentes haladását. Ezzel szemben nagyon sok hibe van annak a felfogásnak, hogy cserébe biztosítani kell az ország adminisztrációjának rendes menetét, kényszeríteni kell intézményesen a kormányt, hogy kellő időben tárgyalásra elővegye a költségvetést.

Az 1908. évi budgetvita elég változatosnak és hevesnek mutatkozik. Sok kívánság merült fel, sok jogos követelés került felszínre, sok keserűség gyülemlt össze: mindez a költségvetés tárgyalása alatt kifejezésre keres és talál alkalmat. A tárgyalások rövid időre szorúlnak össze, mert hiszen, ha nem akarják, hogy újra ex-lexbe kerüljünk, alig néhány hét van a képviselőházi tárgyalásokra. Egészen bizonyos tehát, hogy mihamarabb hozzáfolyamodnak az új házzsabályok nyújtotta gyógyszerhez, meghosszabbítják az üléseket, délelőit és délután fog tárgyalni a képviselőház.

A költségvetés elintézése végtelemül fontos az országra nézve. De még fontosabb volna, hogy a kormány beváltsa már régi ígéretét, elővegye az általános választói jogot. A tavasz elmúlik és a határidő lejár. A költségvetési vitában okvetlenül szerepet fog játszani ez az ígéret is, amelyre gyakran és jog-

gal hivatkozik majd az ellenzék, a midőn a parlamenti munka előreláthatólag beosztását sürgeti.

Politikai hírek.

Wekerle Bécsben. Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök, tegnap még késő éjjeli tárgyalat Koritowski lovag osztrák pénzügyminiszterrel az előkészületben lévő szeszadójavaslatok függőben lévő kérdéseiről, amely tárgyalásokban Popovics Sándor pénzügyi államtitkár és Schreiber Viktor miniszteri tanácsos is résztvettek, ma délelőtt negyed 10 órakor Schönbrunnba ment a német császár fogadására. A miniszterelnök nemzeti díszruhában — kék selyem atilla, galambszürke nadrág és meggyiros mente — volt; a bakon ülő huszár arannyal és ezüsttel gazdagon díszített skarlátvörös díszruhát viselt. Elindulása előtt dr. Wekerle Sándor miniszterelnök a szász király küldöttjét, gróf Rex követet és meghatalmazott minisztert fogadta.

A költségvetés tárgyalása.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 7.

Justh Gyula elnököl az ülésen. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be a budapest—vidéki helyi érdekű vasut villamossá átalakításáról és a zombor—palánkai vasutról. Ezenkívül jelentéseket terjeszt be.

Következik a jegyzőválasztás, névszerinti, titkos szavazással. Az eredményt az ülés végén hirdetik ki.

Szappanos István a balpárt nevében beszél a költségvetés ellen. Tiltakozik az ellen, mintha ő olyan öreg ember volna, akivel már nem kell számolni. En már 1844 ben is ott voltam a sérelmek mezején, a pozsonyi országgyűlésnél. Innen tudom, hogy mennyi orvosolatlan sérelme van a magyar nemzetnek.

Az elnök felszólítja a szónokot, hogy beszéljen hangosan, mert egy szavát se értik.

Hoffmann Ottó: Jöjjenek közelebb a gyorsírók.

Elnök: Ne tessék az elnökkel vitakozni. Ha így folytatja, a mentelmi bizottsághoz való utasítását fogom kérni.

Szappanos István nem fogadhatja el a költségvetést, mert a kormány iránt nem viseltetik bizalommal. Emlékeztet azokra az

időkre, amikor a koalíció diadalra jutása után ő ült az elnöki székben. Mennyire más volt akkor a helyzet. Azóta teljesen devalválódtak reményeink. Ha így megyünk tovább egy fél század alatt sem érjük el, hogy ott legyünk, ahol voltunk, 1905-ben. Foglalkozni kíván Simkó Józsefnek a nőkérdésről mondott beszédével. (Halljuk! Nagy derűtlenség.) A nőket a természet által rendelt helyzeiből nem kell elmozdítani. (Nagyon helyes.) Tovább nem akar ezekkel az ügyekkel foglalkozni, noha nagyon sokat lehetne mondani ezekről a dolgokról. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök az ülést tíz percre felfüggeszti. Szünet után.

Gróf Batthány Tivadar reflektálni akar azokra a vádakra, a miket az előtte szóló függetlenségi és negyvennyolcas párt ellen hangoztatott. A miniszterek törvényes alapon járnak Bécsbe. — Wekerle is azért van ott, hogy azok a német fejedelmek lássák a mi önállóságunkat. Áttérve a költségvetésre, vissza akar pillantani a koalíció két éves működésére. Négy obstrukció is akadályozta ez idő alatt a parlamentet, mégis, ha összehasonlítják az újabban nagyon gyakran visszakívánt Tisza rezsimmel a mi törvényalkotásainkat, be fogják látni, hogy a néperdekekben mi többet tettünk. A munkások az egész darabont korszak alatt ellenünk voltak és mi viszonzásul megalkottuk a munkáspénztárakat egészen maguknak foglalták le a nemzetközi szociáldemokraták, akik mást nem is hajlandók alkalmazni, mint az ő embereiket. A méltányosságukra apellálunk, hogy adjanak helyet a hazafias munkásoknak is.

Debrecen város monografiája.

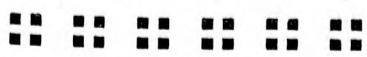
A parlaghi templom kiásatása.

— május 8.

A muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége 1905. évi egyik leirataban Debrecen város megírandó monografiája szempontjából a városi muzeum feladatai, még pedig városi segélyből teljesítendő feladatai közé sorozta a Debrecenhez tartozó elpusztult falvak templom alapjainak kikeresését.

A muzeum már tavaly kiásatta a váradi Regestrum által 1220-ban említett Záni apátság templomának egy részét. A jövő héten pedig az ősrégi templom helyét egészen felkutatja. Ezenkívül az idei munkarendbe fölvetta a parlaghi templom-domb megásatását is s azt az elmúlt héten fogantottotta. Parlagh-falva Hidvéger Miklós és József mostani bérletén feküdt, maga a templom hely a sámsoni vasut közvetlen közelében, ettől északra 48 lépcső távolságra, a 15*7 kilométert jelző oszloppal szemben van, három vadkörtefa által bearnyókolva s temérdek tégladarab által megjelölve.

Vigyázz! Kékre festett kirakat.

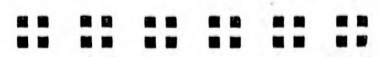
Vigyázz! Kékre festett kirakat.

Kékre festett kirakat. Kossuth- és Batthyányi-utca sarok. A volt LÓWY F.-féle (Kékre festett kirakat) divat- és rövidáru fióküzletem a jelenlegi helyiségből áthelyeztettem Kossuth- és Batthyányi-utca sarokra, színházzal szemben és e hó 9-én nyílik meg. — Egyben tudatom, hogy BOROS TESTVÉREK csödtömögét, ugyszintén STERN IGNÁC és TARSA csödtömögét is megvettem.

MOLNÁR V. J. és TARSA.

Kossuth- és Batthyányi-utca sarok, Angol Királyné szálloda mellett.

Vigyázz! Kékre festett kirakat.

Vigyázz! Kékre festett kirakat.

Három napi munka után sikerült a templom aptisának, valamint északi és nyugati falai egyrészének alapzatát kibontani s ily módon megállapítani a templom építészeti stílusát, méreteit s hozzávetőlegesen építési idejét is.

Éppen ez volt az ásatás tulajdonképeni feladata. Mert az ilyen pusztá tempomhelyektől régiségi leletek alig remélhetők, amiatt, hogy kincskereső hajdan is, újabb időben is gyakran feldúlták a templom környékét.

A parlaghiak tekintélyes csucsives (gotikus) izlésű templomban ájtatoskodhattak. Egy hajós templomuk 980 cm. széles s 26 méter hosszú volt. A szentély a nyolcszög három oldalával záródott.

A sarkokat, valamint a főfelakat is egymással 240 m. távolságban, 130-150 m. nyire kiugró pillérek támogatják. Minthogy az aptis kibontásánál egy másik csucsives-kori templom falaira bukkantunk, amelynek előbb kellett épülnie, hihetőleg a csucsiveskor elején, a XIII. század második vagy a XIV. század első felében: a parlaghy második templom keletkezését a XV. századra tehetjük. Sirboltot nem találtunk benne.

De a feldult csontvázak mutatják, hogy állandó temetkező hely volt.

Városháza és vármegye.

A közgyűlés előkészítése. A jog- és pénzügyi bizottság e hó 9-én szombaton délután 3 órakor ülést tart a városháza kis tanácstermében. A bizottság a májusi közgyűlés tárgyait készíti folytatódólagosan elő.

Állandó választmányi ülés. A vármegyei elnökletén tegnap délelőtt Kovács Gyula alispán elnöksége alatt az állandó választmányi ülést tartott, melyen a 14-iki közgyűlés tárgyait készítették elő.

Két napos közgyűlés. Hajdúvármegye tavaszi közgyűlése annyi tárgy gyűlést tart, hogy a közgyűlés két napot, 14. és 15-ét fogja igénybe venni.

A dolgozó vármegye. A jövő héten ugynevezett reményhete lesz a vármegye tisztviselői karának, mert majd az egész hetet befoglalják a különböző bizottsági ülések. A munka a közigazgatási bizottság 11-én tartandó ülésével kezdődik, vasárnap, 12-én számonkérő-szék lesz, 13-án az állandó vá-

lasztmányi ülések s ezután két napos közgyűlés lesz.

Tanácsülés. A városi tanács tegnap délelőtt ülést tartott, melyen folyó ügyek kerültek tárgyalás alá.

Lóversenyek Debrecenben.

Május 23-án és 24-én.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Lovaregyesület Debrecenben május hó 23-án és 24-én lóversenyt rendez. A két napos verseny nagyszabásúnak ígérkezik és iránta ország-szerte érdeklődés nyilvánul meg. A versenyek tervezetét a Lovaregyesület igazgatósága most teszi közzé.

Az első napon hat futamot tartanak. És pedig:

1. Eladók handicapja. Díj 3 ezer kor. Távolság 2 ezer méter. Belföldi hivatásos lovasok. — 2. Debrecen város díja. Díj ezer kor. Távolság 1400 méter. Urlovasok. — 3. Hortobágyi díj. Díj 1900 kor. Távolság 1600 méter. Urlovasok. — 4. Nyulasai gátverseny. Díj 1500 kor. Távolság 2400 méter. Urlovasok. — 5. Hadsereg gátverseny. Díj ezer kor. Távolság 2400 méter. — 6. Eladók akadályversenye. Díj 1300 kor. Távolság 3600 méter. Urlovasok.

A második napon a következő futamok lesznek. 1. Nyeretlenek versenye. Díj 1300 kor. Távolság 1200 méter. Urlovasok. 2. Pál-lagi handicap. Díj 1500 kor. Távolság 1800 méter. Urlovasok. — 3. Totalizátor-verseny. Díj 1900 kor. Távolság 2400 méter. Urlovasok. 4. Hadsereg akadályverseny. Díj ezer kor. Távolság 4 ezer méter. — 5. Nagyerdő akadályverseny. Díj 2 ezer kor. Távolság 4800 méter. Urlovasok. — 6. Vigaszverseny. Díj 1300 kor. Távolság 1200 méter. Belföldi hivatásos urlovasok. — 7. Mezei gazdak versenye. Díj 2200 korona.

A nevezések határideje május 7-ike.

**VILÁGHIRŰ
BORSALINO
KALAPOK
FEKETEENÉL.**

A szórakozottak.

— A „Debrecen” eredeti tárcája. —

Örökösön a német professzorokat csufolják a szórakozottságuk miatt, holott az egy éppen olyan nemzeiközi nyavalya, mint akár a kiváncsiság, vagy az idegesség. Hiszen csak néhány nap előtt nevetett egész Európa s minden képesített része Poincarre francia tudós piramidális esetén! A derék férfi meglátogatta egyik tudós társát és annyira belemerült a nagyon érdekes beszélgetésbe, hogy elfelejtett elmenni, sőt azt is elfelejtette, hogy — ő a vendég. A szórakozottságról szóló adomák leggyakoribb „kel-léke” a paraplí. Minden német professzor a vendéglőben felejté az esernyőjét, vagy helyette egy partviszt szorongat a hóna alatt. Hasonló sorstól akarta megkímélni elutasított élete párját az a jó feleség, aki levelben is figyelmeztette, hogy ügyeljen az esernyőjére. A férj rövid táviratban válaszolt:

„Esernyőm és én a hónap esti vonat-tal érkezünk”. A szórakozott bácsi pontosan be is hozta magával... a táviró hivatalban felejtette. Brassai Sámuel, a híres magyar tudós a legszórakozottabb emberek közé tartozott. Nem csoda; hiszen még sétéi közben is tudományos kutatásokkal foglalkozott és nem ért rá haszontalan köznapi dolgokkal bibelődni. Egy szép tavaszi napon kibandukolt Kolozsvár utcából és a szabad természet ölébe átadta magát egyik kedvtelésének: bogarászott, botani álgatot. Gazdag állati és növényzettel megterhelt indult hazafelé.

Feltűnt neki, hogy szokatlanul fáradt s megakarván tudni, mennyi ideig volt talpon. Zsebébe nyúlt az órájáért. Bámulva látta, hogy ficukoló békát húzott elő. Némi fej-törés után rájött a saját szerű metamorfózis okára: Egy tócsa partján fogta azt a békát, de felismervén, hogy az egy egészen közönséges példány, vissza készült dobni a vízbe. Ugyanakkor az óráját is nézte és szórakozottságában az órát hajította a tócsába s a békát dugta zsebre.

Radó Antal, a jeles Petrarca-fordító annyit dolgozik, mintha száz keze volna. — Egész délelőtt a képviselőházban revidálja a stenogramokat, szerkeszti a Magyar Könyvtárt, sok egyéb dolga közt idegen költők műveit fordítja le magyarra és pihenésül eredeti verseket ír. De van egy másik szórakozása is: a családi körben töltött néhány perc. Ezt arra használja fel, hogy egyik vagy másik gyermekével kísértájon a szobába. Egy ízben ismerős jött vele szembe s ez csodálkozva látta, hogy Radó jobb karját kinyújtva halad végig az utcán.

— Mit csinál? kérdezi tőle az ismerős. — A faeszkámát séáltatom — felelt a költő... aki nem vette észre, hogy a kis kópé már régen kibontakozott az apai kéz fogása alól és valahol előtte futkosott az aszfalton.

Jászai Marival esett meg a múlt nyáron, hogy egy este, társasággal kiment Vampetichhez vacsorálni. A hölgyek áttört csipke bluzba voltak öltözve és mégis panaszkodtak a tűrhetetlen meleg ellen.

Művészet.

P. Nagy Zoltán növendék hangversenye.

— május 8.

Debrecen zeneiskolái között igen előkelő helyet foglal el P. Nagy Zoltán, városunk kiváló képzettségű zetanárának intézete. Növendék hangversenyei évről-évre arról az örvendetes tényről győzik meg a közönséget, hogy abban az intézetben alapos és komoly munka folyik, amelynek van is gyümölcse és eredménye, amint azt a tegnapi koncert is igazolta, amelyen nem egy meglepő készűtségű növendék játéka ragadta elismerő tapsokra a hangversenyen megjelent nagyszámu, intelligens közönséget.

A kitűnő növendékek névsorát kezdetjük Balkányi Lilivel, a mester egyik sokat ígérő, bájos tanítványával, aki Paderewszky kedvesen ismert Mennettoját játszotta el briliánsan. Technikájának imponáló biztossága, játékanak pompás színező képessége, mely egy nűánszat sem véti el a darabnak, szünni nem akaró, többször megújuló tapsokra ragadták a közönséget, mely a darab megismétlését várta.

A fiatalabb növendékek között feltűntek még Fleischmann Lenke és Khoór Evelin, mindketten főleg játékbeli biztosságukkal.

Zajos sikert érdemelt ki magának Har-sányi Jolán, aki Moszkowszky „Valse” című opusát interpretálta annyi készséggel és finomsággal, mely meglepte a publikumot. Nagy és nehéz feladatot jutott ki Grausz Ilonkának, aki Székely Magyar ábrándjában mutatta be igen figyelemreméltó és komoly tehetségét a közönség elismerő tapsai mellett, Gödényi Idának, ki egy Beethoven sonáta interpretálásának nehéz feladatát oldotta meg derekasan, nem különben komoly feladat hárult S. Szabó Emmára, mikor Chopin F-moll fantáziájának eljátszására vállalkozott s hogy nem eredménytelenül, bizonyította a közönség zajos tetszésnyilvánítása. Nagyon sokat fejlődött legutóbbi nyilvános szereplése óta Boros Anna, az intézet egyik

— És te Myriam, nem gyuladsz meg abban a meleg kabátban?

A meginterpellált nagy tragika helyesnek találta a megjegyzést s felállt, hogy leveesse az alkalmatlan felöltőt. Egy fiatal-ember udvariasan odaugrott s egy pillanat alatt végzett az elvállalt feladattal.

Jászai Mari épp már vissza akart ülni a helyére, amikor rémülten vette észre, hogy — egy ingben van. Odabaza a forró lakásban a legnagyobb pongyolára vetkőzve tanulgatta legújabb szerepét s amikor távozott, elfelejtett a kabát alá derakat venni.

Éppen így járt e napokban id. Szinnyey József, a magyar írók méhszorgalmu élet-rajz-írója. Endrődi Sándor volt nála, hogy a Szikszay-féle vendéglőbe hívja, ahol már többen várták, hogy a Petőfi-ház érdekében tanácskozzanak.

Szinnyey bácsi levetette dolgozóbu-cnyát s vitakozás közben elfelejtette a ki-menő kabátját felvenni, hanem egyenesen az überzicherébe bujt. A vendéglőben a szol-galatkész pincér hámozta le róla a felöltőt. A tudós asztalhoz ült, hol nagy derűtség üdvözölte, melynek okát fia, ifj. Szinnyey József magyarázta meg, mondván:

— Édesapám igazúban jött el ha-zulról?

Az öreg ur sietett ismét magára rántani a kabátját és maga is nevetve jegyezte meg: — Csak azt restellem, hogy most már engemet is „zerstrierter Professor”-nak fog-tok csufolni!

Rosta.

legtehetségesebb tagja, akinek játékában már tulsúlyban van az iskolai vonások fölötte a magyarázó, a kifejtő elem.

Szándékosan hagytuk a hölgy növendékek közül utoljára Mayer Pálmát. Az ő képességei már túl nőttek a zeneiskolák falain. Ragyogó technikája mellett művészi öntudatossága jellemzi játékát, mely zavartalan élvezetet nyújt a műértőknek. Liszt csodásan szép 2-ik legendáját hallottuk tőle az azal az esztétikai gyönyörűséggel, mely elölti a hallgatót akkor, mikor a mű mélységes szépségeinek bontogatását látja oly avatott kezek által, mint a kisasszonyé. A közönség zajos tapsokkal honorálta gyönyörű játékát.

Szépét produkáltak még Horváth Béla, Popper Ferenc, Saja Antal és különösen Alföldy Béla.

A növendékhangverseny sikere osztatlan volt, amiért az elismerés első sorban a művésztanárt, P. Nagy Zoltánt illeti.

(h. s.)

Szenzáció a dánosi bűnpörben.

Lakatos Murzsa leleplezése.

Rávallott a bandára.

— május 8.

A cigányharamiak bűnpörének tárgyalása már napok óta nem keltett olyan érdeklődést mint tegnap, a tárgyalás tizenegyedik napján.

Tegnap hallgatta ki a bíróság Lakatos Murzsát, a kis cigánygyereket, akit őrnek állított ki a banda, mialatt benn a csárdában véghezvitték a rettenetes vérengzést.

A tizenegy éves, szép, okos arcú cigánygyerek, akit most a soproni gyermekmenhelyen kultüremberré nevelnek, feltűnő értelmességgel mondta el a Surányi-banda viselt dolgait. Ha eddig nem lett volna bizonyos, hogy a dánosi rablógyilkosságot a vádlott cigányok követték el, most már a kis gyermek vallomása után kétségtelenül beigazodott.

Vall a kis Murzsa.

Rónay Kamil elnök délelőtt tíz órakor nyitja meg a tárgyalást. Kakatos Murzsát, a tizenegy éves cigánygyermeket hallgatja ki a bíróság. Kihallgatása a vádlottak jelenléte nélkül történik meg.

Az elnök: Mi a neved?

— Lakatos Murzsa.

— Hol születtél?

— Nem tudom.

— Hány éves vagy?

— Tizenkettő éves vagyok.

— Hol kereszteltek?

— Tul a Tisza hátán.

— Akarsz tenni itt vallomást? Mert ha nem akarsz, nem kell vallanod, minthogy a vádlottak között rokonaid vannak.

— Akarok.

— Melyik bandához tartoztál?

— Az öreg Surányi bandájához.

— Télen hol voltatok?

— Egerszalókon.

— Miből éltetek ott?

— Bent a faluban kéregettünk. A férfiak Egerben levoltak csakva.

Azután sorra megnevezi a banda tagjait és részletesen beszámol kóborlásairól.

— Kácsi is veletek volt?

— Az nem.

— Kik mentek Gyón felé?

— Kilencen mentünk. Asszony egy se csak férfi. Dolár, Kuna, Bajka, Tuta, János. Ezek elmentek, engem, a Csoroszyát, meg a Luternát a falu mellett egy erdőben hagytak. Aztán hoztak uborkát oszt ettünk.

Ha a Marosa nem lett volna.

— Mikor érkeztek Dánosra?

— Fél kilenkor. Dolár, János, Párno, Dola, Bajka, Kuna, Maresa, meg a Tuta bementek a csárdába és mindenkit megöltek. Nem történt volna semmi, ha a Marosa nem lett volna ott.

— Miért?

— Mert ő mondta a férfiaknak, hogy ott sok pénz van.

— Várjál csak! Te hol voltál?

— Kint maradtam őrt állani. Elzavartam a kutyákat, volt ott egy fekete, meg egy tarka kutya. Nagyon féltém tőlük.

— Hát a többiek mit csináltak a kocsmában?

— Ittak két liter bort.

Mindenkit megöltek.

— Honnan tudod.

— Mondták. Meg én is bementem a kocsmába, mikor már mindenki meghalt. Hallottam tőlük, hogy megölték a kocsmáros, az öreg asszonyt meg a leányt. Mindenki. Aztán jött a kocsis, azt meg a Tuta ölte meg. Ketté vágta a fejt. (Mutatja.) A végén felgyújtotta a csárdát.

— Ki gyújtotta föl?

— A Dola. Aztán elindultunk. A férfiak összebeszéltek, hogy maradjunk együtt és ha idegennel találkozunk azt lelővik. Háromszor megkérdezik, hogy kicsoda, és ha nem szól, akkor megölik. — Nálam is volt pisztoly.

— Pisztoly?

— Igen, de rossz volt. Bajkától kaptam.

— Azt nem beszélték az uton, hogy ki mit csinált a kocsmában? Hogy mit csináltak a leánnyal?

— Azt nem tudom.

— Mit mondtak ki volt a legvittebb?

— Tuta.

— Te mondtad a vizsgáló bíró előtt, hogy ott ki mit csinált?

— Nem mondtam én, mert nem tudom.

Azt hallottam, hogy a leányt Trokár Maresa ölte meg.

— Mivel ölte meg?

— Egy nagy késsel. Aztán később, mikor Keeskemét felé mentünk, dícsékedtek Bajka, Kuna meg a Tuta, hogy ők bántak el a leánnyal.

— Mit mondtak róla?

— Azt, hogy erőszakot követtek el rajta. Meg, hogy a csárdáslány nyakát Trokár Maresa vágta el.

— Pénzt nem láttál a cigányoknál?

— De igen egy zacskóval.

Azután elmondja, hogy a csárdából pisztolyokat, aranyfüggőt, kendőt és ruhákat vittek el.

Az elnök: Milyen volt az a függő, mit elvittetek?

— Zöld ki volt benne.

— Kinek a fülében láttad?

— A Luternában.

Egy esküd: Mikor Dánosra mentetek, beszéltetek arról, hogy mit csináltok majd a kocsmában?

— Igen. A Párnó egész uton arról beszélt.

Elnök: Mit beszéltek?

Murzsa: Hogy megölik a csárdást, a csárdáslányt, meg a leányt, oszt felgyújtják a csárdát.

Az elnök, tekintettel arra, hogy a kis

fiu nagyon kifáradt a kihallgatás alatt, szünetet ad.

Pofozták a kocsmáros.

Szünet után az ügyész és a védők adnak fel kérdéseket Murzsának.

Elmondja a fiu, hogy a csárdában pénzt kértek a cigányok Szarvastól. A kocsmáros azt mondta, hogy ő koldus, neki nincsen pénze. Mindig azt hajtoita, hogy neki nincsen pénze s Tuta minden szónál pofonvágta.

— Hány lövést hallottál?

— Kettőt: egyet benn a kocsmában, egyet pedig akkor, mikor Tuta agyonlőtte Tabányit.

— Hányan állottatok őrt?

— Hárman, én, Pista és Luterna.

A tárgyalás folyik.

Sport.

Országos főiskolai verseny Debrecenben.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Mint már megírtuk f. hó 17-én országos főiskolai versenyt rendez városunk két agilis főiskolai sport egylete a nagyerdei sporttéren.

A versenyre kitartó buzgalommal készülnek mindkét egylet jónévű athlétái s komoly traeningjök után itélve hisszük, hogy dícsőséggel fogják megállani helyüket. A DAAC. különösen súlydobóitól vár sokat, míg a gazdaszoknak az 1000 méteres staféta csapata annyira erőteljes, hogy e versenyszám stafétájok biztos zsákmánya.

A versenyre lejönnek az összes fővárosi és vidéki főiskolák athlétái s a küzdölemnek, mint előre láthatók, igen erősek fognak lenni, mivel hazánk legjobb athlétái mindannyian főiskolai hallgatók.

A rendezőség ezuton is felhívja Debrecen sportszerető közönségét, hogy minél jobban támogassa ez ifju két egyletet nemes törekvésében.

Jegyeket már most lehet váltani Lőkovicz Arhur ékszerész üzletében és Bán Kálmán fűszerüzletében a Kollégium mellett.

Jegyek ára: Páholy-jegy 10 korona. Tribün-ülés I. hely 1.60 kor., II. hely 1.20 korona. Tribün mellett I. rendű ülőhely jobb oldal és bal oldal 1 korona, II. rendű hely 70 fillér. Álló-hely 50 fillér. Diák-jegy 40 fillér.

A csapláros szakácsnője.

Öngyilkosság a huszárkaszárnya mellett.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) A kaszárnyák falai mellett erősen virágozik a romantika, a kaszárnyák tövében gyakran történnek kisebb-nagyobb tragédiák, öngyilkosságok. Az a leány vagy asszony, kit az egyenruha hódított meg, ha szerelmében csalódik, öngyilkossági szándékával rendszeren a laktanya környékét keresi fel, hogy legalább tudomást szerezzen szomorú sorsáról a kaszárnya azon lakója, kinek hűtlenségéért dobja el magától a megunt, megutált életet.

Alighanem ez a szándék vezette a Széchenyi-utca végén levő honvédhuszáraktanyához tegnap délután Fekete Józsefnét, Szücs Juliannát. A harmincnyolcéves asszony a hortobágyi csaplárosnál, Fésüs Lajosnál szolgált mint szakácsnő. Tegnap délután bejött a városba, jó darabig a Széchenyi-

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, válalékokat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelre a gyógyszerárnyokban — Ára üvegenként 4.— korona.

utcai laktanya körül ödögött, nyilván várt valakire. Az a valaki pedig nem jött és az asszony mindinkább izgatottabb lett. Betért egy közeli boltba és zsírosszódót vásárolt, melyet a laktanya mellett elhuzódó fasorban megevett.

A rettenetes méreg pár pillanat alatt megtette a hatást és az asszony eszméletlen állapotban összeesett. Sokáig vergődött a földön, míg a járókelők észrevették, de nem igen segíthettek rajta, hanem kihívták hozzá a mentőket, kik beszállították a kózkórházba. Itt azonnal ápolás alá vették, hamarosan sikerült is eszméltre téríteni, mikor is kihallgatták, azonban arra a kérdésre, hogy miért akart öngyilkos lenni, megtagadott minden feleletet. Állapota nagyon súlyos, de talán mégis megmenekül az életnek.

Az életunt asszony állítólag egy esikősbajtárt szeretett, kit besoroztak huszárnak, de aki ettől fogva halani sem akart róla. Ez keserítette el aztán annyira Fekete Józsefét, hogy már csak a halálban látott menekülést.

Alkalikus Natron-Lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag-bántalmanál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a **KÖZPONTI IRODA: Budapest, V., Lipót-körút 29.** urnál
Főraktár: **Komlóssy Lajos** Debreczen.
Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

Holttest az árokban.

Az alkoholista halála.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Az emberiség legnagyobb ellenségének, az alkoholnak áldozata van. Megint egy emberéletet követelt ez a rém, mely százféle módon, százféle alakban napról-napra szedi áldozatait.

Egy alkoholistának ilyen tragédiáját jelentette tegnap Hajdusámszonnáról tudósítónk. Hajdusámszomban ugyanis a község alatt elhuzódó posványos, de az utóbbi napok esőzéseiteől vízzel teljesen megtelt árokban tegnap reggel az arra járók egy férfi holttestét találtak. 25—40 éves egyszerű földműves embernek látszott a halott, de semmiféle írást vagy igazolást nem találtak nála, melyből személyazonosságát megállapíthatták volna.

Az esetet jelentették az előljáróságnak, mely vizsgálatot indított. — A hatósági orvos megvizsgálta a hullát, de egyebet nem tudott konstatálni mint azt, hogy az ismeretlen halálakor nagyfokú ittasságban volt.

Ebből arra következtettek, hogy az ismeretlen ember az éjszaka idején nyilván ott bukdácsolt az árok szélén és egy vigyázatlan pillanatban belefordult, hol fulladás miatt halálát lelte.

Az előljáróság a holttestet ag-

noskáltatta, mely azonban még eddig nem vezetett eredményre. Az esetben az ügyészség vizsgálatot indított.

Színház.

* **Baccarat**, Henri Bernsteinnak, a zseniális és divatos francia drámaírónak nagy sikerű drámáját, a Baccarat-t elevenítette fel tegnap színházunk drámai személyzete. Az előadás folyamatos, gördülékeny volt, semmi kivánni valót sem hagyott maga után. A báró szerepében Békés excellált, mellette Ternyei, Krasznai, Tallián és Bérczy osztottak a sikerben. Hahnel finom művészete tegnap sem tévesztette el a hatást és Csáder Irénnel együtt sokat tapsolták a lámpák elé őket. Kis szerepükben jók voltak Ligeti és Rónai is.

* **Varázskeringő**. Vasárnap délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal ez idényben utolszor kerül színre ez a pompás operette, mely diadalmasan hódította meg a közönséget. A Varázskeringő utolsó előadásán Francit — Lónyai, a hercegnőt — Zsigmondi Anna éneklik, a többi szereplők maradnak a régiéek.

* **A Tatarjárás** operette ujdonságból lázas szorgalommal tartják a próbákat. A bemutató előadás eddigi megállapodás szerint a jövő héten lesz. A rendkívül érdekes operette női főszerepeit Lónyai Piroska, Zsigmondi Anna, Báthori Marcsa játsszák, a férfiak közül vezető szerep jutott Horváth, Ternyei, Bérczi, Ligeti, Győre, és Polgárnak, részt vesz az előadásban az összes személyzet kivétel nélkül.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uranus mai kitűnő új műsora.
1. Szépió intézet (bohózat). — 2. A bátor fiú (dráma). — 3. Az első szivar (bohózat). — 4. A liverpooli nagy akadályverseny 1908. március 17-én. — 5. A bosszu (dráma). — 6. A szerelem bacilusa (bohózat). — 7. Vadászó vadász (sport). — 8. Nagyványó meséi (fantasztikus látványosság). Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete este pont 8 és 9 órakor. Helyárrak mint rendszeren. Holnap ugyanez.

Az osztrák császár-jubileum.

Vilmos császár Bécsben.

— Távirati tudósítások. —

— május 7.

Most ünnepli egész Ausztria, de különösen Bécs Ferenc József királynak és császárnak hatvan éves osztrák császári jubileumát. Ebből az alkalomból a német birodalom szövetséges fejedelmei Bécsbe érkeztek, hogy a jubiláló császárnak hódolatukat bemutassák.

A fejedelmek már tegnapelőtt Bécsbe érkeztek, míg maga Vilmos császár tegnap érkezett Bécsbe.

Vilmos császár utjáról, a jubileumról a következő táviratokat kaptuk:

Bécs, május 7.

Vilmos császár megérkezésénél a penzinger pályaudvaron az uralkodóháznak összes Bécsben időző tagjai jelen voltak. A főhercegek német egyenruhában jelentek meg. — Szögyény-Marich berlini osztrák-magyar nagykövet diszmagyarban. Tíz óra-

kor az udvari vonat Meidlingből jövet berobogott a pályaudvarba. Elsőnek Ferenc József király szállt ki porosz tábornoki egyenruhában, közvetlenül utána Vilmos császár osztrák magyar tábornoki egyenruhában, mellén a Szent Istvánrend nagykeresztjével. Vilmos császár odalépett a jelenlévő főhercegekhez és mindegyiket külön szívélyesen üdvözölte. Mária Annunciata főhercegnő, mint az ulvar első hölgye odalépett Viktória Augusta császárnéhoz és mélyen meghajolt előtte. A császárné kezét nyújtott a főhercegnőnek és kétszer megcsókolta. Az uralkodó ezután odament Tschyrtschaki német nagykövet nejehez és kezét csókolt neki. A két uralkodó erre ellépett a diszszázad előtt és azután cselelet tartottak.

Bécs, május 7.

Wekerle Sándor miniszterelnököt a schönbrunni Mária Terézia teremben tartott cercle alkalmával a német fejedelmi személyi ségek hosszas beszélgetéssel tüntették ki. A német császárral Wekerle Sándornak már korábban is alkalma volt hivatalos állásában érintkezésbe lépni.

Vilmos császár igen élénk hangon és szives modorban beszélgetett a miniszterelnökkel s a társalgásban a császárné is a legkegyesebben vett részt.

Wekerle Sándor, visszatérve a magyar minisztérium házába, Szögyény-Marich László berlini osztrák-magyar nagykövet látogatását fogadja. Reggeli után valószínűleg báró Ashrenthal közös külügyminiszteri és báró Bék osztrák miniszterelnököt látogatja meg Wekerle s végül Koritovszky osztrák pénzügyminiszterrel folytatja a tegnap megkezdett tanácskozást.

Vilmos császár üdvözléte.

Bécs, május 7.

Vilmos császár a német szövetségi fejedelmek élén ma Schönbrunban a következő beszéddel üdvözölte ő felségét:

Felső! Az isteni kegynek és gondviselésnek magasatos rendelkezése az, amely bennünket a mai napon császári és királyi apostoli felséged fenséges személye körül egyesít. Hatvan éven, két emberöltőn keresztül szentelte magát császári és királyi apostoli felséged fáradhatlan buzgalommal és a leghevebb, legnemesebb kötelességérzettel népei jólétének és boldogulásának.

Jogos büszkeséggel és fenséges elégtétellel telheti el felséged szívét, hogy alattvalói minden oldalról odaadó szeretettel és halával igyekezzenek viszonzni hódolatteljesen szeretett uralkodójuknak atyai gondoskodását. De nemcsak alattvalóinak milliói kösönthetik örömet a repeső szívvel szeretett császárjukat és királyukat, hanem messze a monarchia határain túl is csodálattal és tisztetettel hajolnak meg felséged tiszteletgerjesztő magas személye előtt.

Felső! Három nemzedékbéli német fejedelmet lát összegyűlve maga körül és egyik sines köztük, akinek felséged mintaképül ne szolgált volna, mielőtt magas hivatásának gyakorlását megkezdette. Felső! Ha van éves munkájával valamennyiünk elé magasatos példát nyujt, amely még a köztünk lévő legfiatalabbaknak gyermekeik és unokáit is lelkesíteni fogja.

Sietünk tehát, mint császári és királyi apostoli felséged hű barátai és szövetségesei és velünk együtt nfm ő felsége a császárné és királyné is, hogy bizonyosságot tegyünk a benső barátság és ragaszkodás ama hő érzelmeiről, amelyek keblünket felséged iránt áthatják. Szívünk teljes melegségével fejezzük ki hódolatunkat felségednek, a nemes uralkodónak, a hű szövetségeseznek, a béke hatalmas szírtjének, akinek fejére a Mindenható legdusabb áldását könyörögjük.

Ő felsége az üdvözlésre rendkívül melegen válaszolt és meghatva mondott köszönetet, hogy 60 éves uralkodói jubileumán résztvesznek. Ebben a tényben a békés célok érvényesülését látja.

Vilmos császár és Wekerle.

Bécs, május 7.

Vilmos császár délután fél 4 órakor a Bankgassei magyar palotába hajtatott s ott

leadta névjegyét Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknek. Később a többi német fejedelmek is meglátogatták a magyar kormány elnökét.

Wekerle miniszterelnök délután meglátogatta Beck báró osztrák kormányfőt.

Komlóssy Lajos

fűszer-, mag- és gazdasági cikkek raktára
Debreczen, Piac-Hatvan-utca sarok. Telefon 213.

Ajánl:

Rézgálic, Raffia, Juttafonalat

minőségét és olósó árát illetőleg — verseny nélkül.

Rézgálic netto súlyban és 98—99% szavatolt minőségben.

Sokan a rézgálicot hordóval együtt adják, továbbá a szokásos 98% rézsulfát tartalmat nem nyújtják.

Fontos érdeke tehát a vevőnek, hogy úgy a minőség, mint a tiszta súly helyességéről az áru átvételekor meggyőződést szerezzen.

Kiváló tisztelettel

Komlóssy Lajos,
Debreczen.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi oszárnok... lépés-folyosóján. Telefon 412 ...

— **A Vilmos huszárok ünnepnapja.** Abból az alkalomból, hogy az osztrák császári jubileumra Bécsbe érkezett a német szövetséges fejedelmekkel együtt Vilmos német császár — ünnepe volt a porosz királynevét viselő debreceni 7-ik Vilmos huszárezrednek is. Az ünnepség a kaszánya beléletére szorított, de külső kifejezést is nyert. Két század Vilmos huszár teljes díszben Nedeczky kapitány vezetésével felvonult a város főbb utvonalaiban. — A menet élén az összes debreceni ezredekkel összevonva 50 főnyi kürtös-csapat fujta a Generálmarschot. A díszmenet este hat órakor tért vissza a laktanyába. — Egyébként tegnap az összes debreceni csapatoknál ünnepelték a császár jubileumát.

— **Uj közigazgatási gyakornok.** Kovács József polgármester Harsányi Imre közigazgatási gyakornokot a rendőrfőkapitányságra, az iparügyosztályhoz helyezte át.

— **Gáthy Bálint felolvasása.** Gáthy Bálint kir. ügyész tegnap este Budapestre utazott, hol ma a Társadalomtudományi Társaságban felolvasó értekezést fog tartani. A nagy intelligenciájú, mély tudományu jogász-ember felolvasását Budapest tudományos világa nagy érdeklődéssel várja. — Egyébként Gáthy Bálint két napig fog Budapesten időzni, mely idő alatt ügyészi teendőiben Thury Andre kir. ügyész fogja helyettesíteni.

— **Uj főgimnázium.** Már hosszabb idő óta dolgozik Szabolcs megyében az a mozgalom, hogy Kisvárdán állami főgimnáziumot állítsanak fel. Ennek érdekében leg-

közlebb egy küldöttség keresi föl Apponyi Albert gróf közoktatásügyi minisztert. — A küldöttség vezetőjeül Vay Gábor gróf főispánt kéri föl.

— **A bankkamatláb leszállítása.** Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy az osztrák-magyar bank a kamatlábat le fogja szállítani. Ez tegnap meg is történt. Az osztrák-magyar bank főtanácsa tegnap délelőtt Bilinszky lovag kormányzó elnöklése alatt a bankkamatlábnak fél százalékkal való leszállítását határozta el. Holnaptól, azaz május 8-ától kezdve váltók, varrensek és értékpapírok leszállításánál 4 százalékos, államjárdék, sóbányajegyek, magyar kincstári jegyek és bankzáloglevelekre való kölcsönöknél 4 és fél százalékos és más értékpapírokra való kölcsönöknél 5 százalékos kamatláb lép érvénybe.

— **Uj vasuti megállóhely.** A debreceni üzletvezetőség értesíti az utazó közönséget, hogy a debrecen—érmihályfalvai vonalon Vámospécs és Nyirábrány állomások között, a 21. sz. órháznál „Szentannapuszta” elnevezéssel egy új feltételes megállóhelyt létesített, melynél 1908. évi május hó 1.-től kezdődőleg az alább felsorolt vonatok utasok fel- és leszállása céljából feltételesen fognak megállni: Az 1709. számú személyvonat délután 5 óra 50 perckor, az 1710. számú személyvonat reggel 5 óra 49 perckor, az 1711. számú személyvonat reggel 6 óra 02 perckor, az 1742. számú személyszállító tehervonat délelőtt 10 óra 50 perckor, az 1770. számú vásári vonat (közlekedése esetén) délután 4 óra 08 perckor.

— **Kubelikné bátorsága.** Házassága révén debreceni polgárrá lett Kubelik János felesége, Széll Marianna Amerikából néhány hétre hazajött Magyarországra, hogy viszontláthassa gyermekeit. Nierich kapitány, a Kronprince Wilhelm gözös parancsnoka elmondja, hogy ez volt életében a legrettentőbb tengeri útja. — Szörnyű vihar korbácsolta a tengert, a hajó gerendái recsegték, ropogtak és Kubelikné az egyetlen volt a hajón, aki hidegvérrel állt a fedélzetén. Csak azt sajnálta, hogy férje nincs vele, mert a zugó vihar új szimfónia írására ösztönözte volna.

— **A „Kossuth-dalkör”.** 1908. évi május hó 10-én Kékert Gusztáv karnagy vezetésével és Kiss Béla zenekarának közreműködésével a „Bika” szálloda dísztermében zártkörű dalestélyt tart a következő műsorral: 1. Nyitány. Előadja Kiss Béla zenekara. 2. Dalünnepe. Thru Károlytól. Előadja a dalkör. 3. Magyar dalok. Fuvolán előadja, Fantoni Béla működő tag, zongora kísérettel. 4. Három magyar dal. Hoppe Rezsőtől. Előadja a dalkör. 5. Magyar dalok. Fráter Lorándtól. Előadja Boross Ferenc működő tag, zongora kísérettel. 6. Kossuth induló. Mértől. Előadja a dalkör. Műsor után tánc.

— **Az idegen munkások és a sztrájkolók.** Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a sztrájkoló kőművesegédek a mesterek által hozott idegen munkásokat az erőszak minden nemével arra akarják bírni, hogy hagyják el a várost és hagyják abba a munkát. A sztrájkoló erőszakoskodása tegnap megint egy véres esetet rogtönzött. Pájdli György budapesti munkás verték el véresre. A bántalmazott munkás feljelentést tett a rendőrségen, mely nyomozza a verekedő

sztrájkolókat. — Az ilyfajta erőszakoskodásoktól természetesen az idegen munkások megriadnak és egyremásra hagyják abba ők is a munkát. Tegnap Erdődy építőmesternek három munkása jelentette ki, hogy tovább nem dolgoznak, dacára annak, hogy munkájukra előleget vettek fel. Az ügy természetesen az iparhatóság elé került. Vetésy rendőrfogalmazó békés uton elintézte az ügyet és a munkások szombatig munkában maradnak s csak vasárnap hagyják el a várost.

— **Sikkasztó kihordó.** Ezzel a címmel lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy Horgonyi Károly pékmestertől kihordója Csomba Miklós 102 korona elsikkasztásával megszökött. A rendőri nyomozás eke-rejtette, hogy a sikkasztó kihordónak tulajdonképpen Kristóf András a neve és hogy szökött katona, aki a kassai kaszányát hagyta ott bucsu nélkül egy héttel ezelőtt. Kézrekerítéséért a rendőrség rendkívül szigorú és széleskörű nyomozást folytat.

— **Szerencsétlenség a tanyán.** Sulyos sérüléssel szállították be tegnap a debreceni közkórházba Nagy Antal gulyásbojárt. Nagy Antal tegnap Meisels Sámuel tanyájáról egy szekérrrel szalmatörekkel szállított. Egy vigyázatlan pillanatban a szekérről lezuhant és a kerekek alá került. A szerencsétlen ember fején és lábán szenvedett igen súlyos sérüléseket. Most a közkórházban ápolják.

— **Tűz Nádudvaron.** Nádudvaron tegnap délután Molnár András birtokosnak a tanyáján tűz ütött ki, melyet azonban, mielőtt nagyobb károkat okozhatott volna, elfojtottak. Két kazal széna és szalma égett el mindössze. A kár nem nagy.

— **A baleset nem jár egyedül.** Nagy János sámsoni napszámost tegnap megtalálta egy kutya és a lábába mélyen beleharapott. Az erős fájdalom következtében Nagy János összesett, de oly szerencsétlenül, hogy jobb lábát eltörte. Beszállították a közkórházba.

— **XXVI. katonai államsorsjáték.** Folyó évi május 14-én tartják meg a közös katonai jótékony célokra rendezett XXVI. államsorsjáték húzását, melynek kedvező nyereményesélyeiről (18,390 nyeremény 513,580 korona összegben) már lapunk egy előbbi számában említést tettünk. Sorsjegyek 4 korona, dohánytőzsdeknél, váltóüzletekben adó és postahivatalokban stb. kaphatók.

— **Köszönetnyilvánítás.** Szakácsi András ur felesége elhalálozásának emlékeztetőre 50 koronát juttatott hozzám a siketnémák javára, mely összeget az egyesület pénztárába beszolgáltattván, hálás köszönetet mondok. Oláh Károly, tanácsnok.

— **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Hagymási András ref. 5 hónapos, Birinyi Gábor ref. 7 éves, Tóth Imre g. kath. 22 napos, Goldberger Zsigmond izr. 78 éves, Pap Margit ref. 6 éves, Bakó József r. k. 1 hónapos, Décsi Pálné r. k. 45 éves.

*A legdivatosabb sétabotok
Mentze Henrik áruházában a legolcsóbbak.*

Két halott.

Kálmánchey Mór és Erdélyi István halála.

— május 8.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap Debreczen város társadalmából két nevezetesebb férfit ragadott el a halál, kevesbitve azok számát, kik egy hosszú emberöltő érdemes munkásságával vívták ki maguknak a köztiszteletet, mely most a részvét impozáns méreteivel nyilvánul meg a két halott ravatala körül.

Kálmánchey Móric az egyik halott. A debreceni ügyvédi karnak érdemes tagja volt s mint ilyen, a debreceni ügyvédi kamarának pénztárnoka volt. Ügyvédi gyakorlata előtt a várost szolgálta hosszú ideig, mint mezőrendőrkapitány. Kálmánchey Móric mindenütt ismerték és szerették s éppen ezért halála mindenütt nagy részvétet keltett. 63 éves korában halt meg rövid szenvedés után.

A másik halott Erdélyi István nyug. rendőrkapitány. A rendőrség szolgálatában egyike volt azoknak, kik Debrecenben közbiztonságot teremtettek. Állásától mintegy 8 éve vált meg s azóta csöndes visszavonultságban élt. Mint városi törvényhatósági bizottsági tag mindenkori meglehetősen érdeklődéssel viseltetett a város közügyei iránt. Halála hirtelen, váratlanul jött. Tegnapelőtt délután még jókedvűen sétálgatott a Nagyerdőn. — Este hazatért, ekkor rosszul lett fogta el és éjjel 1 órakor meghalt.

A két gyászestéről a következő gyászjelentéseket vettük:

Mély fájdalommal jelentjük, hogy Kálmánchey Móric ügyvéd, a debreceni ügyvédi kamara pénztárnoka, Debrecen szab. kir. város nyugalmazott mezőrendőrkapitánya életének 63-ik, boldog házasságának 38 ik évében f. évi május hó 7-én délelőtt 9 és fél órakor, rövid szenvedés után elhunyt. Kedves halottunk f. évi május hó 9 én délután 3 órakor a Rákóczy-utca 7-ik sz. háznál a ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után, a Kossuth utcai temetőben helyezték örök nyugalomra, mely végtisztességtételre elhunyt kedves halottunk rokonait, barátait, kártársait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908 május 7-én. Bánatos özvegye: Kálmánchey Móricné Bakhó Erzsébet. Gyermekai: Irén, férjével, dr. Tudós Jánossal s kis leányukkal Klárikával, Zoltán, nejevel Lassgallner Elzával, Erzsike, férjével dr. Olchváry Lászlóval, Katinka. Testvére: Kálmánchey Rudolf nejevel és gyermekeivel. Gébauer K. temetkezési intézete.

A legmélyebb fájdalomtól lerokadva tudatjuk, hogy forrón szeretett feledhetlen gondos jó apánk, nagyapánk és aposunk Erdélyi István nyug. rendőrkapitány, városi törvényhatósági bizottsági tagnak életének 58-ik évében folyó hó 7-én éjjel 1 órakor váratlanul történt gyászos elhunytát. A feledhetetlen kedves halott földi maradványait folyó hó 9-én, szombaton d. u. 3 órakor a Teleki-utca 10. számú házunknál a ref. egyház szertartásai szerint tartandó gyászima a Kossuth-utca-i temetőben fogjuk örök nyugalomra tételni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonait, tisztársait, barátait és ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Nyugodjék csendesen! Aldás és béke hamvaira. Gyermekai: Erdélyi Erzsike férjével Unghváry László uradalmi intézővel és gyermekeik. Erdélyi Sándor százados, hadbíró. Erdélyi Teréz. Erdélyi Rózsika férjével dr. Rác Károly járási úrral és gyermekek. Erdélyi Béla m. kir. honvédhadnagy. Unokái: Unghváry Lacika, Bözsike és Irénke, Rác Margitka, számos rokonok nevében is.

Távirat és telefon.

Wekerle kitüntetése.

Bécs, máj. 8. A bajor régens-herceg Wekerle miniszterelnököt a bajor korona érdemrendjének nagy keresztjével, a szász király pedig a szász Albert rend nagy keresztjével tüntette ki.

Megint a szerb trónörökös.

Budapest, május 7. A „Nap“ című esti lap közli a következő belgrádi táviratot: — György szerb trónörökös mulatozás közben egy katonát leszurt, egy másiknak pedig állába szurt.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, május 7. A képviselőház mai ülésének végén Batthyányi Tivadar gróf

beszért hosszasan a költségvetés mellett, melyet elfogadásra ajánlott. Az ülés ezzel véget ért.

Vasuti katasztrófa Indáiba.

Bombai, május 7. Ghasihabad mellett két személyvonat egymásba szaladt. Kocsik rombadültek, romhalmaz kigyulladt. A szerencsétlenségnek 250 halottja van.

A dánosi pörhöz.

Budapest, május 7. Lakatos Murzsa kihallgatásakor annyi kérdést tettek fel, hogy Lakatos nagy zavarában sirva fakadt. Elnök erre a további kérdések feltételét megtiltotta. Védők kérték, hogy Lakatos Murzsát tolmács utján cigány nyelven hallgassák ki. Tárgyalást holnap folytatják.

Csarnok.

Bosnyákország sarkánya.

A „Debreczen“ eredeti regénye.

Irta: Tomic Eugén. 26

Zlatarevics bég a tuzlai kapitány mellé léptetett és megegyezett vele, hogy a két csapat csöndben nézi végig a viadalt. A győzöt pedig békével hagyja utján menni a menyasszonnyal. Így a két sereg a sikon, egymástól külön, megállapodott s nézte a viadalt, miképpen szolgál a szerencse a két ifju vitéznek.

A két csapat között lován vett állást a

násznagy, Zlatarevics bég, Mejra, Serifa nagy-nénjével, Vidaics Mahmud, a vőfőly, végül a leány atyja és két fitestvére.

Mejra reszketett, mint a nyárfalevél. Lelke a remény és félelem két ellentéte között harcolt, szivverése gyöngült, majd elakadt, mint az örökös vándoré, ki nem tudja, a mennyország kapuja vagy a pokol kapuja előtt áll-e? Sápadt ajka vonagolva mond imát az érte küzdő életéért és szerencséjéért.

A bajvivók mindegyike elfoglalta helyét a sikság egyik oldalán. Husszein bég kivonta éles kardját hüvelyéből, mire Ali kezében is megvillant a meztelen penge. Ez válságos pillanatot.

Husszein égre emelte sötét szemét.

— Sem fényes nappal, sem sötét éjjel a te Urad sem el nem hagyott, sem meg nem vetett téged, — susogta ajka a „fényes nap“ kezdetű zura bevezető sorát.

Azután kardjával a levegőbe suhintott mint a villám lecsapott Ali felé. Másrészt Ali Husszeinra ugratta szilaj pejjarpáját. A két vivó teljes erejéből összezsapott. Ali pasa szerencsésen kikerülte ellenfele vágását. — Husszein másodszor és harmadszor is támadt. Am Ali bevárta és felfogta pengéjével mindenkori a csapást. Mint a vivók, eltávolodtak, hátráltak és ismét összezsapáltak. Most már azon igyekeztek, kiki hogy támadhatná lovát ellenfelét. De ez is eredménytelen küzdelem volt. Mind a két paripa megértette a kantár leggyengébb rándításából, mit akar a gazdájuk s úgy állott ott, mintha bajvivásban nőtt volna nagyra. Mind a kettő összeröppen, széjjel ugrik, támad, megfordul hátsó lábán, de nem hőkken meg egy pillanatra sem. E két igazi harci mén az uraik minden bizalma e pereben.

(Folyt. köv.)

Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánja.

132—1908. vrs.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város törvényhatóságánál megüresedett s ezen pályázati határidő lejárta után tartandó, legközelebbi törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésen választás utján betöltendő rendőrfogalmazói, gyámpénztári ellenőri, mezőbiztosi és polgári biztosi állásokra ezennel pályázatot hirdetek.

A rendőrfogalmazói állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakbérből, a gyámpénztári ellenőri állás évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakbérből, a mezőbiztosi állás évi 1800 korona fizetés és 300 kor. lakbérből, a polgári biztosi állás évi 1400 korona fizetés és 200 korona lakbérből álló javadalmazással van egybekötve. A mezőbiztos azonban sajátjából tartozik szolgálati lovat szerezni és tartani.

A rendőrfogalmazói állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 3. §-ában körülírt minősítéssel, a gyámpénztári ellenőri állásra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 18. §-ában körülírt minősítéssel, a mezőbiztosi és polgári biztosi állásokra pályázóknak az 1883. évi I. t.-c. 19. §. 2-ik bekezdésében körülírt minősítéssel kell birniok.

Felhívom mindazon magyar állampolgárokat, kik a fenti minősítést kimutatni képesek s ezen állások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy minősítésüket igazoló okmányaikkal, vagy azok hiteles masolataival továbbá az eddigi szolgálataikat igazoló bizonyítványaikkal felszerelt s szabályszerűen felbélyegzett pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt választmány elnökéhez

folyó évi május hó 20. napjának délután 5 órájáig

annival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ez alkalommal választás folytán megüresedendő állásokra is pályázatot nyitattik.

Debreczen, 1908 május 1.

Weszprémy Zoltán s. k.,

főispán.

„FÉLIX“-Gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb természetes kénes hőforrása: víz hőfoka 50 Celsius. Gyógyjavallat fürdő alakjában csusz (Rheuma) és köszvény ellen. Női betegségeknek, idült méh-petefészkek gyuladások, méh-hurut, medencebeli sejt-zövetlob és izzadmányoknál. Ivógyógymód alakjában idült gyomorbántalmaknál, makacs székrekedésnél, máj- és epehólyag betegségeinél. Sárgaság és epeköveknek meglepő gyógyhatás.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 200 kényelmes lakosztoba, ujonnan épült, fényesen berendezett 45 szobás szálloda május 15-én nyílik meg. Kitűnő vendéglők, jutányos étlapárak. 100 holdas park, tennis-pálya, gondozott sétautak, állandó cigányzene, vasárnaponként katonazene. — Május 1-től 16 vonat közlekedik naponta. Posta-távirda, telefon interurbán. Kurtaxe és zenédíj nincs. Prospectust küld

(1600)

az igazgatóság.

Kerékpár, varrógép,
gramafon, villamos-

sági cikkek és mindennemű alkatrészek állandó raktára. Nagy választék lemez-ujdonosságokban. Elvállalunk villamos felszereléseket, mindennemű mechanikai készülékek javítását, vas- és fémesztergályozást, zománcolást, nickelezést és az összes és szakmába vágó munkákat szakszerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Gyár-

telepnek

vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen,
a lóvasut mentén 1100 □-81 jókarban
tartott

vénkerti szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Czim
a kiadóban.

Donogán és Somossy

Debreczen, kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat
gyönyörű ujdonságai!

Ruha- és blous kelmék
Viole de laine
Selyem blous kelmék

◆ Színes és fekete napernyők
óriási választékban.

BUZIÁSI PHÓNIX ASVÁNYVIZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

✿ RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ. ✿

Orvosilag ajánlva.

Orvosilag ajánlva.

Ivógyógymódra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

14,764—908. szám.

I.

Magyar királyi államvasutak.
Budapest—balparti üzletvezetőség.

Pályázati hirdetmény.

A vonalainkon folyó évben szükséges 10,000 q. portlandcement szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk.

A különleges feltételeket tartalmazó ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlattételnél kötelező részletes módozatokat tartalmazó ajánlati felhívás az alólirott üzletvezetőség általános osztályánál (Budapest, VI., Teréz-körut 62. sz., I. emelet) megtekinthető és ugyanott díjtalanul kapható.

A szabályszerűen kiállított, egy koronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok, a 60 filléres bélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve, legkésőbb

1908. évi május hó 21-ének, déli 12 órájáig

az alólirott üzletvezetőség I. általános osztályának (Teréz-körut 62. sz., I. emelet, 5. ajtó) benyújtandók vagy pedig posta útján odaküldendők és a boríték ezzel a külcimmal látandók el:

„Ajánlat 14,764—908. számhoz.“

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó mennyiség értékének 5%-a, legkésőbb 1908. évi május hó 20-ának déli 12 órájáig a magy. kir. államvasutak budapest—balparti üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál (Budapest, VI. ker., Teréz-körut 62. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélküli és később benyújtott, valamint olyan ajánlatok melyek nem az előirt módon tételnek, vagy amelyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtatnak be, figyelembe nem fognak vétetni.

Budapest, 1908. évi április hóban.

A magy. kir. államvasutak
Budapest—balparti üzletvezetősége.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

HIRDESSÜNK

DEBRECZEN

színi politikai napilapban. — Kiadóhivatal: Arany János-utca 2.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Dija: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekiültetik.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Osak párosan, Rózsaszínű álmok, Szőke bakfis jeligére levelek vannak a kiadóba.

Intelligens fiatalember fiatal leány érdekelni ismeretségét óhajtja. — Leveleket kérek „Boldog órák jelige alatt kérek a kiadóba.

Melyik szép leány volna hajlandó megismerkedni szép fiatal emberrel, kivel kellemes órákat töltené. Leveleket „Páris“ jeligére kérek a kiadóba.

Hegedű tanárt ajánlok, aki magánitanítványokat fogad igen jutányos áron. Leveleket kérek „Hegedű tanár“ jeligére a kiadóba.

A téglási (Hajdu megye) menházvezetőnői állásra pályázat hirdetik. Tanítási idő május hó 1-től október 1-ig. Javadalma 200 korona, lakás egész évre. Kérvények május 16 ig Ablonczy László elnökhöz küldendők. Allás azonnal elfoglalandó!

Előkelő fiatal ember, kinek jó megjelenése van, kereskedelmit végzett, ajánlkozik könyvelőnek vagy ehhez hasonló állás betöltésére. Szíves megkeresést „Könyvelő“ jeligére továbbít a kiadóhivatal.

Magánvállalathoz egy szépírású fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánlkozik. Szíves megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépírású“ jeligére.

Nősülni óhatjok. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveleket fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok“ jeligére.

Egy csinos házvezetőnőt keresek. Levelek mielőbb kérek a kiadóba „Özvegy“ jeligére.

Egy tisztességes, jó házból való leány, aki számolni jól tud, 30 korona havi fizetéssel, koszt és lakással, felírónőnek felvétetik Glüek Adolf ügynöki irodájában, Fő-tér, Tihanyi-ház.

Irodai gyakornokok, kiknek jó írásuk és jó megjelenésük van, előkelő társaságnál azonnal alkalmaztatnak. Ajánlatok „Nyugdíj“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Egy jókarban levő szőlő (950 □-öl területű) a hajdusámsoni vénkertben eladó. Értekezés Batthyányi-utca 5. sz. alatti ügyvédi irodában.

Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Villany világítást,

telefonok, villamos csengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árérték arányban. — FÖLDVARI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-u. 1. Telefon 168.

Társat keresek sürgősen, néhány száz koronával jól jövedelmező, kitűnő forgalmu üzlethez. Szakértelem nem szükséges, Komoly ajánlatok poste restante „Társ“ jeligére kéretnek.

Egy nagy furógép, lábhajításra és egy tábori tüzhely, lakatosnak eladó. Egy lakatos tanonc felvétetik. Debreczen, Jókai-utca 16. sz. (1671.)

Felolvasót keresek az esti órákra. Cim a kiadóban.

Az István-gőzmalom mellett 1064 □-öl sestakerteri szőlő, jó lakással és jóvizű kuttal eladó. Értekezhetni Eötvös-utca 4. szám alatt a tulajdonossal.

Kiadó lakás. Hat szoba, 2 előszoba és mellékhelyiségekből álló utcái lakosztály Kossuth-utca 29. számú háznál november hó 1-től kiadó. (1691.)

A főutcahoz közel eladó egy kényelmes lakással és nagy udvarral bíró ház, olcsó ammortizációs költségen van rajta, 3200 forint készpénz szükséges hozzá. — Cim a kiadóhivatalban. (1693.)

Középiskolát végzett fiu tanulóknak felvétetik Szabó István papirkereskedésében, Piac-utca 16.

Irodai gyakornoknak fiatal ember felvétetik a Központi Banknál, Piac-u. 65.

Butorozott szoba kiadó Szent-Anna-utca 48. sz.

Használt butorok jó állapotban Szent-Anna-u. 28. sz., utcai lakásban eladók.

Butorozott, csinos szoba kiadó Simonffy-utca 15. sz. a.

Könyvelést esteli órákra elvállal mérlegképes könyvelő. Cim a kiadóhivatalban.

Egy lovas stráfkocsit költözésekhez Bercesényi-utca 29. sz. a. lehet megrendelni.

Kiadó lakás. Fűvészkert-utca 6. sz. alatt 1 szoba, konyha, kamara és mellékhelyiségek május 1-től kezdve kiadó.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei termésel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Hatóságilag engedélyezett végkiarulás. Üzlet felosztás miatt tükrök, képek, mosdók, chinaezüst tárgyak, evőeszközök, porcelán és üvegáruk minden elfogadható áron eladók. Ifj. Pájer József utóda városi bérház 2.

Költöztetek féderes stráf kocsin. Értekezhetni Debreczeni Lajosnál Csapó-u. 86.

Egy fiatal kereskedő segéd, ki rőfös és divatáru üzletben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. (1569.)

Nagyváradon 25 év óta fennálló kóser étterem, ujonnan berendezve, utazók által látogatva, családi körülmények miatt eladó. Bővebbet Grósz Adolfnál Nagyvárad, Kert-utca 4. 1553.

Sétakertben kényelmes nyaraló, továbbá nagyerdei köruton nyaralónak való szőlő eladó. Cim a kiadóban.

Biharmegyében 600 kis hold, köves uttól 4 és fél km., vasutállomástól 9 km. távolságra, új gazdasági épületekkel, 40 kat. hold dohánytermeléssel, sik fekvésű, kitűnő I. osztályu szántó, legelő és kaszáló, előnyös és kényelmes fizetési feltételek mellett eladó, illetve bérbeadó. — Bővebb értesítések nyerhetők Goldstein Mór banküzletében, József királyi hereg-utca 10. (1658.)

14—16 éves

kifutó fiuk havi fizetéssel felvétetnek a kiadóhivatalban:
Arany János-utca 2-ik szám,
 (Hungária kávéház).

DEUTSCHNAL MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Csikos- és Bordűrös

Bluzselymek,

Tussor és Shanghai

Nyersselymek

gyönyörű szép színekben kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczen, Kossuth-utca 5. szám.

Villamos-világítási és erőátviteli

berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-féle Villamossági R. T.

debreceni építésvezetőisége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szakyszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Villágítótetek, csillárok és szerelvények dus választóka.

Telefon szám: 568

1063

Tavaszi női ujdonságok!

Színes és mintázott kosztüm- és divatkelmékből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkből

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470